

**EETUn tavoitteita eduskuntavaaleissa 18.4.2027**

## Hyvinvointia sukupolvien yhteistyöllä

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU kehottaa ottamaan eläkeläisväestön vahvasti mukaan oikeudenmukaisen yhteiskunnan rakentamiseen. Tähän päästään varmistamalla eläkeläisten toimeentulo ja palvelut, lisäämällä osallisuutta ja estämällä syrjäytymistä.

Kasvavassa eläkeläisväestössä on suuri mahdollisuus aktiivisina yhteiskunnan jäseninä, vapaaehtoistyön ja hoivan tekijöinä, työvoimana ja ostovoimaisina kuluttajina. Eläkeläisväestöä ei tule nähdä kustannusten lisääjänä vaan kasvun lähteenä.

### 1. Eläkkeitä ei tule leikata

Eläkeläisten toimeentuloon vaikuttavat monet ikääntymiseen liittyvät menot, kuten asumismenot ja terveyskulut mukaan lukien asiakasmaksut, sekä lääke- ja sairauskulujen omavastuut. Monet näistä ovat viime vuosina nousseet voimakkaasti. Eläkkeiden tai eläkeindeksien heikentäminen tai verotuksen kiristäminen vaikuttaisi suureen joukkoon ikääntyneitä ja toimeentulovaikeuksissa kamppailevia ihmisiä.

Myös nuoremmat sukupolvet tarvitsevat luottamuksen siihen, että eläkejärjestelmä takaa kaikille säällisen eläkkeen. Usealla työssäkäyvällä on katkonainen työura ja siksi pieni työeläkekertymä: pätkätyöläisillä, lasten ja omaisten hoitajilla, itsensä työllistäjillä, luovan alan työntekijöillä ja maahanmuuttajilla.

Työeläkejärjestelmää on juuri tasapainotettu parempia sijoitustuottoja hakemalla ja rahastointia lisäämällä. Järjestelmän avaaminen valtiontalouden paikkaamiseksi heikentäisi kansalaisten luottamusta. Työeläkeuudistusten kolmikantainen valmistelu on säilytettävä myös jatkossa.

EETUn Huomisen kynnyksellä -tutkimuksen (2025) mukaan ihmisten luottamus eläkejärjestelmän kestävyYTEEN on laskenut huomattavasti.

- Eläkkeitä ja eläkeindeksejä ei tule leikata. Korkean inflaation oloissa indeksitarkistuksia on tihennettävä puolivuositaisiksi sekä kansan- ja takuueläkkeisiin että työeläkkeisiin.

- Eläkkeiden verotus ei saa olla palkkojen verotusta kireämpää.
- Kotitalousvähennystä on kehitettävä mahdollisuuksien mukaan niin, että myös pienituloiset voivat hyödyntää sitä tukemaan kotona asumista.
- Eläkeläisten työssäkäyntiä on tuettava verotuksen keinoin.
- Työeläkejärjestelmää tulee jatkossakin kehittää pitkällä aikavälillä ennustettavasti, luottamusta ylläpitäen ja kolmikantainen valmistelu säilyttäen.
- Eläkkeensaajien asumistuki tulee säilyttää jatkossakin yleisestä asumistuesta erillisenä järjestelmänä.
- Takuueläkejärjestelmä on turvattava jatkossakin.

## **2. Ihmisten luottamus sote-palveluihin palautettava**

EETUn Huomisen kynnyksellä -tutkimuksen (2025) mukaan ihmisten luottamus palveluihin on laskenut huomattavasti. Sote-palveluiden resursseja, palvelutarjontaa ja ennakoitavuutta on parannettava sitä mukaa kun ikääntyneiden määrä ja hoivan tarve kasvavat. Työvoiman varmistamiseksi tulee lisätä alan houkuttelevuutta, koulutuspaikkoja sekä houkutella ulkomaista työvoimaa. Eläkkeellä olevien hoiva-alan ammattilaisten osa-aikaiseen työssäkäyntiin tulee kannustaa. On tärkeää huomata, että toimivat ja riittävät sote-palvelut myös lisäävät tehokkuutta muualla kansantaloudessa.

- Ympäri vuorokautisen hoidon tarjontaa tehostetun palveluasumisen yksiköissä lisätään. Samalla paine kotihoidossa helpottaa. Kotihoitoa tai yhteisöllistä asumista ei saa käyttää tekosyynä jättää järjestämättä tarpeen mukainen hoivapaikka
- Vanhuspalveluiden laatu ja riittävä valvonta varmistetaan ja turvataan lainsäädännöllä ikääntyneiden itsemääräämisoikeus.
- Puretaan terveydenhuollon jonot kiirehtimällä omalääkäri- ja omatiimimallia sekä koordinoimalla työterveyshuollon ja hyvinvointialueiden resursseja tehokkuuden lisäämiseksi.
- Uusi teknologia lisää mahdollisuuksia palveluiden kehittämiseen. Digipalvelut ja liikkuvat palvelut täydentävät kasvokkaista palvelua. Digitaaliselle palvelulle on oltava tarjolla myös kasvokkainen vaihtoehto.
- Varmistetaan kaikkien oikeus saada palvelua suomeksi, ruotsiksi ja saamen kielillä. Palveluiden kehittämisessä otetaan huomioon ihmisten yksilölliset tarpeet: esimerkiksi parisuhdetilanne, seksuaali- ja kielivähemmistöt, maahanmuuttajat, vammaisuus ja neuroepätyypillisyydet.

- Ikääntyneet omaishoitajat tarvitsevat tukea ja lisää mahdollisuuksia vapaisiin.

Omaishoitajien yhdenvertaisuutta on parannettava.

- Laajennetaan iäkkäiden rokotushjelmaa. Tarjotaan yli 65-vuotiaille influenssa- ja koronarokotteet sekä pneumokokki- ja rs-virusrokotteet. Suomen väestö ikääntyy nopeasti, ja vakavien hengitystieinfektioiden aiheuttama tautitaakka kohdistuu erityisesti ikääntyneisiin. Rokottaminen on yksi vaikuttavimmista ja kustannustehokkaimmista tavoista ehkäistä sairastumisia, sairaalahoitoja ja hoivan tarpeen kasvua. Kansallisen rokotushjelman laajentaminen vahvistaisi ikääntyneiden terveyttä, toimintakykyä ja yhdenvertaisuutta sekä tuottaisi merkittäviä säästöjä sosiaali- ja terveydenhuollolle pitkällä aikavälillä.

### **3. Ikäystävällisyyttä ikäsyrrjinnän sijaan**

Ottamalla ihmisten ikääntyminen huomioon elinympäristössä ja asumisessa, liikenteessä ja palveluiden sijoittamisessa luodaan hyvää, turvallista ja monisukupolvista yhteiskuntaa. Ikääntyneitä ei tule syrjäyttää palveluista ja päätöksenteosta liian nopealla ja yksipuolisella digitalisaatiolla.

Eläkeläisten tekemällä omaishoivatyöllä ja järjestötoiminnalla on merkitystä yhteiskunnan vakaan kehityksen, palveluiden riittävyyden, kriisinkestävyiden ja varautumisen kannalta.

- Lainvalmistelussa ja päätöksenteossa velvoitetaan ikävaikutusten arviointiin.
- Lisätään opastusta ja koulutusta digitaalisiin välineisiin ja -kanaviin, kuntien johdolla yhteistyössä eläkeläisjärjestöjen kanssa.
- Mahdollisuus kasvokkaiseen palveluun ja viranomaisasiointiin tarjotaan niille, joilla ei ole edellytyksiä digipalveluihin.
- Ikääntyneet ovat vahvasti mukana päätöksentekijöinä. Vanhusneuvostoille annetaan vaikuttamistoimieliminä vahva asema. Luodaan nuorisolakia vastaava iäkkäitä koskeva lainsäädäntö.
- Kansalaisjärjestöille annetaan työrauha. Vähintään perutaan vuodelle 2027 päätetyt avustusten kohtuuttomat leikkaukset. Riittävillä ja pitkäjänteisillä valtionavustuksilla tuetaan järjestöissä tehtävää vapaaehtoistyötä ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja yhteiskunnan kestävyyttä. Tuetaan järjestöjen tekemää demokratiatyötä myös kunnissa ja hyvinvointialueilla.

### **4. Hyvä elinympäristö ikääntymisen tukena**

Eläkeläisten asumista omassa kodissa tulee tukea ja mahdollistaa. Hyvällä asunto- ja liikennepolitiikalla luodaan ikäystävällisiä asuin ympäristöjä.

Ikääntyneille annetaan mahdollisuuksia osallistua kestävään yhteiskuntaan siirtymiseen. EETUn Huomisen kynnyksellä -kyselyn mukaan 45 prosenttia iäkkäistä haluaa muuttaa elintapojaan ilmaston kannalta kestäviksi.

Sään ääri-ilmiöt, kuten kuumuus aiheuttavat iäkkäille ihmisille merkittävän terveysriskin. Kotien ja palveluiden muutostöihin sekä energiajärjestelmiin tarvitaan kohdennettua tukea. Joukkoliikenteen on oltava kattavaa ja edullista.

- Turvataan kohtuuhintainen senioriasuntotuotanto mm. ARA-avustuksin.
- Kohdennetaan tukea kotien, palveluyksiköiden ja julkisten tilojen sekä niiden energiajärjestelmien muuttamiseksi ilmastoystävällisiksi.
- Pienituloisille luodaan mahdollisuuksien mukaan verotuksen kotitalousvähennystä vastaava rahallinen kotitalousavustus muun muassa ympäristöystävällisten muutostöiden tueksi.
- Joukkoliikenteeseen ja turvalliseen pyöräilyyn satsaaminen lisää eläkeläisten hyvinvointia.
- Julkisten palveluiden tuottajat toimivat esimerkkinä ilmaston kannalta eettisissä valinnoissa. Myös eläkerahastojen varat on sijoitettava ilmaston ja ympäristön kannalta vastuullisesti.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry on kuuden valtakunnallisen eläkeläisjärjestön yhteistyöelin. Sen jäsenjärjestöt ovat Eläkeliitto, Eläkeläiset, Eläkkeensaajien Keskusliitto, Kansallinen senioriliitto, KRELLI Kristilliset eläkeläiset ja Svenska pensionärsförbundet. Järjestöjen yhteinen jäsenmäärä on reilut 250 000. Vuonna 2026 puheenjohtajajärjestönä toimii Eläkeläiset ry.